

ת"פ 29483/02/19 - מדינת ישראל ע"י נגד שלמה חביב ע"י

בית משפט השלום בבאר שבע
ת"פ 29483-02-19 מדינת ישראל נ' חביב

בפני	כבוד השופטת, סגנית הנשיא נועה חקלאי
בעניין:	המאשימה
נגד	מדינת ישראל ע"י ב"כ עוה"ד דקלה מנור
הנאשם	שלמה חביב ע"י ב"כ עוה"ד מאיה גלעדי

גזר דין

1. הנאשם הורשע, על פי הודאתו בביצוע 10 עבירות של שימוש במרמה ערמה ותחבולה עבירות לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה.

2. על פי עובדות כתב האישום בין השנים 2008-2014 עסק הנאשם במתן הלוואות וניכיון שיקים. הנאשם קיבל מלקוחותיו שיקים לניכיון בהיקף של כ- 1,200,000 ₪ וגבה עמלה בשיעור של 2%-50% ₪ והכנסותיו היו לכל הפחות 60,000 ₪.

בין השנים 2004-2014 עסק הנאשם במתן שירותי מוניות, והכנסתו כנהג מונית בשנים אלו עמדה על סך של 1,440,000 ₪ לכל הפחות.

סך כל הכנסותיו משני העיסוקים המפורטים עמד על 1,500,000 ₪ לכל הפחות.

בניגוד לחוק הנאשם לא הודיע לפקיד השומה על פתיחת עסקיו, לא הגיש דוחות שנתיים על הכנסותיו בין השנים 2004-2014, לא ניהל ספרים על פי חוק, לא ניהל פנקסי חשבוניות, לא דיווח על הכנסותיו, התחמק במזיד ובכוונה מתשלום מס, השתמש בכל מרמה ערמה ותחבולה בזה לא דיווח לפקיד שומה על הכנסותיו, והסב נזק לקופה הציבורית ולמערכת אכיפת החוק.

תסקירי שירות המבחן

3. בתסקיר מיום 27.2.22 סקר שירות המבחן את הרקע האישי והמשפחתי של הנאשם, את ההיסטוריה העבריינית ואת הערכת הסיכון בעניינו של הנאשם.

עמוד 1

הנאשם בן 61, נשוי ואב ל-4 ילדים בגירים. עובד כנהג מונית שכיר. הנאשם בוגר 11 שנות לימוד. בגיל 30 עבר תאונת דרכים בגינה נזקק לשיקום ממושך ומשך כ- 5 שנים לא עבד. הנאשם התקשה להתמודד עם המצוקה הפיזית הרגשית והכלכלית ובחר להתנהל באופן בעייתי ולעסוק בהימורים על בסיס יומיומי. הנאשם לוהה כספים מגורמים שוליים והסתבך בחובות. שירות המבחן התרשם כי הנאשם לקח אחריות חלקית על מעשיו. הנאשם סיגל לעצמו דפוסי חשיבה והתנהגות שוליים ומרמתיים. שירות המבחן ציין כי הנאשם לא השתלב בעבר בטיפול, מביע נכונות להשתלב וכי טיפול יכול להפחית את הסיכון להישנות עבירות בעתיד. שירות המבחן המליץ על דחיה בת 3 חודשים כדי לבחון שילובו של הנאשם בטיפול.

4. בתסקיר מיום 22.9.22 ציין שירות המבחן כי הנאשם מגיע בקביעות לכל המפגשים הטיפוליים ומגלה מחויבות להליך הטיפולי אך מתקשה לגלות מעורבות אקטיבית. בשיחה שנערכה לאחרונה עם הנאשם ציין הנאשם כי סיים להסדיר את כל חובותיו לכלל הגורמים, מהמר באופן תקין ומבוקר בהגרלות של מפעל הפיס, בסכומים קטנים ואינו חש צורך במעורבות טיפולית בתחום ההימורים. שירות המבחן שקל את התרומה שיש להליך הטיפולי, את המצב הכלכלי והבריאותי של הנאשם ומצא להמליץ להטיל על הנאשם מאסר בדרך של עבודות שירות, לצד העמדתו של הנאשם במבחן.

טיעוני הצדדים לעונש

5. ב"כ המאשימה הפנתה לערכים המוגנים שנפגעו, למידת הפגיעה בערכים המוגנים לאור היקף העבירות, אשר בוצעו על פני 10 שנים, לדבריה מידת הפגיעה בערך המוגן היא מאוד קשה. מדובר בעבירות המס מהחמורות שבפקודה והעונש שנקבע לכל עבירה הוא עד 7 שנות מאסר, עבירות אשר בוצעו למען בצע כסף וכדי להפיק רווחים על חשבון הציבור. לשיטתה היה תכנון מוקדם לביצוע העבירות. הנאשם ניהל בעבר תיק במס הכנסה והיה מודע לחובה זו. לדבריה מתחם העונש ההולם לכלל העבירות שבכתב האישום נע בין 10-24 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה בן 7-10 חודשים, קנס כספי בשיעור שנע בין 10% ועד 20% מגובה ההכנסה שלא דווחה וכן חתימה על התחייבות להימנע מביצוע עבירה בעתיד.

המאשימה הפנתה לאסופת פסיקה התומכת בטיעוניה.

ב"כ המאשימה ציינה כי הנאשם לא פעל להסרת המחדלים, לא דיווח על הכנסותיו ולא שילם את חוב המס בגין הכנסותיו. לנאשם אין הרשעות קודמות בעבירות מס. לאור כל המפורט עתרה המאשימה לענישה הכוללת מאסר בפועל ברף הבינוני של המתחם, 10 חודשים מאסר מותנה, קנס ברף הבינוני של המתחם והתחייבות.

6. ב"כ הנאשם ציינה שהנאשם הוא אב לילדים, סב לנכדים, נעדר הרשעות קודמות למעט בעבירות תכנון ובניה. אין לחובתו הרשעות בעבירות מס. לדבריה, הנאשם עזב את מקום מגוריו ועבר לגור בפתח תקוה, הוא רצה להתרחק מחברה לא טובה, מחובות אישיים שצבר. הנאשם עבר שני אירועים מוחיים, עבר תאונת דרכים קשה שבגינה נאלץ לעבור ניתוחים והוא סובל מנכויות בגב וברגליים. מאז הסתבכותו הכלכלית הפסיק לעבוד כעצמאי והיום עובד כשכיר. לדברי ב"כ הנאשם, הנאשם עבר הליך פשיטת רגל וקיבל הפטר ושנים לאחר מכן הוגש כתב האישום הנוכחי וטלטל את כל עולמו. מצבו הכלכלי של הנאשם קשה, בפרט לאחר שנתיים של

קורונה, באופן שכמעט ואין אוכל בביתו. לדבריה, הנאשם לקח אחריות והודה במיוחס לו, אף ללא הסדר עונשי. לדברי ב"כ הנאשם הטלת עונש מאסר מאחורי סורג ובריש בנתוניו האישיים והנפשיים של הנאשם יגרום לנזק עצום שלדבריה עלול לעלות בחייו. לדברי ב"כ הנאשם מתחם העונש ההולם נע בין 9-15 חודשים מאסר, ומטעמי שיקום וחמלה אף ניתן לחרוג לקולה מהמתחם. לדברי ב"כ הנאשם יש לקחת בחשבון את השיהוי בהגשת כתב האישום, גם בעת קביעת מתחם העונש ההולם וגם בעת גזירת עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם. לאור האמור עתרה ב"כ הנאשם להטיל על הנאשם מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, או של"צ, ככל ובשל מצבו הבריאותי לא ימצא מתאים לעבודות שירות.

7. הנאשם בדבריו האחרונים סיפר שעבר תאונת דרכים בשנת 1991, הוא נפגע קשה בגופו ועבר שיקום ממושך. לדבריו התנהל לא נכון בחייו לאחר התאונה, הסתבך עם הלוואות. לדבריו במסגרת הליך פשיטת הרגל מכר את בית מגורי המשפחה כדי להסדיר חובות ולקבל הפטר כשנאמר לו שהדבר יביא למחיקת חובותיו, אך כחצי שנה לאחר מכן הופתע לקבל את כתב האישום הנוכחי. לדבריו הוא לא מסוגל לרצות מאסר בפועל בשל הבעיות הרפואיות מהן סובל.

דין והכרעה

עונש אחד לכל העבירות

8. הנאשם נותן את הדין בגין ריבוי עבירות.

על אף ריבוי העבירות, הן ב"כ המאשימה והן ב"כ הנאשם עתרו לכך שיקבע מתחם עונש הולם אחד לכלל העבירות שבכתב האישום.

ואכן, עיון בפסיקה בית המשפט מלמד כי לא אחת נקבע עונש הולם אחד לכלל העבירות כאשר ריבוי העבירות כמו גם משך התקופה שבוצעו העבירות וסכום החוב המצטבר לרשויות המס, נלקחים בחשבון עת נשקלת חומרת הנסיבות. ראו למשל רע"פ 4173/15 אבו הלאל ואח' נ' מדינת ישראל (29.6.15); רע"פ 1688/14 כץ נ' מדינת ישראל (9.3.2014); רע"פ 253/19 ערן ריכטר נ' מדינת ישראל (20.1.2019).

לאור כל האמור, בהתאם להוראת סעיף 40ג(א) לחוק העונשין התשל"ז 1977, בשים לב לכך שהמסכת העובדתית לכלל העבירות מאוד דומה, בשים לב לפסיקה הנוהגת ולעמדת הצדדים, יקבע מתחם עונש הולם אחד הכולל את כל העבירות המפורטות בכתב האישום.

מתחם העונש ההולם

9. **הערכים המוגנים** שנפגעו בעבירות שביצע הנאשם הם: שמירה על יציבות המשק והקופה הציבורית. מערכת

המס מיועדת לאפשר לממשלה לפעול לקיום צרכי החינוך, הבריאות, הרווחה, הביטחון, לקידום ערכים חברתיים ראויים ועוד. פגיעה בדיווח במועד ובתשלום המס גוררת פגיעה בכיסו של כל אזרח ואזרח, במחסור בשירותים ציבוריים, פגיעה בערך השוויון בחלוקת נטל המס, פגיעה בסולידריות החברתית, פגיעה ביכולתה של רשות המס לקבל המידע הדרוש לה לצורך גביית מס אמת, ולבצע את מלאכת גביית המס והפיקוח על הגביה.

בית המשפט העליון בשורה ארוכה של פסקי דין עמד על החומרה שבעבריינות המס ועל החשיבות בענישה אשר תתן משקל בכורה לשיקולי הגמול וההרתעה, ותעדיף על פני נסיבות אישיות, על מנת שלא להביא לכרסום במוטיבציה של כלל משלמי המסים למלא חובתם.

ראו למשל ברע"פ 512/04 **אבו עביד נ' מדינת ישראל** (15.4.2004):

"עבריינות המס בכללה, אינה מסתכמת אך בגריעת כספים מקופת המדינה. היא פוגעת בתודעת האחריות המשותפת של אזרחי המדינה לנשיאה שוויונית בעול הכספי הנדרש לסיפוק צרכי החברה, ובתשתית האמון הנדרשת בין הציבור לבין השלטון האחראי לאכיפה שוויונית של גביית המס..."

ראו גם רע"פ 9004/18 מאיר יצחקי נ' מדינת ישראל (31.12.2018):

"בית משפט זה חזר ועמד על חומרתה של עבריינות המס, אשר נובעת מפגיעתה הקשה במשק, בכלכלה ובמגוון היבטים חברתיים הנוגעים לנטל תשלום המיסים, כמו גם מהקושי הרב שבחשיפתה. נפסק לא אחת, כי יש ליתן לחומרה זו ביטוי ממשי במסגרת גזירת עונשו של מי שהורשע בעבירות אלה, תוך מתן עדיפות לשיקולי הרתעה ולאינטרס הציבורי שבהחמרת הענישה על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם, וכאשר נקודת המוצא היא כי העונש ההולם בעבירות אלה הוא מאסר בפועל."

ראו רע"פ 5877/22 **אברהם אלקיס נ' מדינת ישראל** (3.10.22) שדן בעת האחרונה במי שהורשע בעבירות לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה:

"כבר נפסק לא אחת כי עבירות מס הן עבירות חמורות במיוחד וראויות לכל גינוי, וכי על חומרתן זו לבוא לידי ביטוי בהטלת ענישה מרתיעה (ראו למשל, ע"פ 6474/03 מלכה נ' מדינת ישראל, פ"ד נח(3) 721 (2004)). כמו כן נפסק כי בעבירות מסוג זה גובר משקלם של האינטרס הציבורי שבהחמרה בענישה ושל שיקולי ההרתעה על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם (ראו למשל, רע"פ 7135/10 חן נ' מדינת ישראל (3.11.2010); רע"פ 5308/18 ג'בארין נ' מדינת ישראל אגף המכס והמע"מ (18.7.2018)).

ראו גם רע"פ 5823/09 **באשיתי נ' מדינת ישראל** (17.8.2009); רע"פ 3137/04 **חג'ג' נ' מדינת ישראל** (18.4.2004); רע"פ 977/13 **אודיז נ' מדינת ישראל** (20.2.13); רע"פ 1688/14 **כץ נ' מדינת ישראל** (9.3.14); רע"פ 3385/13 **דימיטשטיין נ' מדינת ישראל** (29.5.13); רע"פ 7964/13 **רובינשטיין נ' מדינת**

ישראל (31.12.13); רע"פ 7790/13 חיים נ' מדינת ישראל (20.11.13); רע"פ 1717/14 ליזרוביץ נ' מדינת ישראל (30.3.2014) רע"פ 5358/12 שוקרון נ' מדינת ישראל (10.07.12); רע"פ 3857/13 יצחקיאן נ' מדינת ישראל (30.07.2013); רע"פ 5308/18 ג'בארין נ' מדינת ישראל (18.7.2018); רע"פ 1383/22 אבו כאשף גאבר נ' מדינת ישראל (8.3.22) ורבים אחרים.

10. **מידת הפגיעה בערכים המוגנים** היא משמעותית בשים לב לריבוי העבירות, ולהיקף ההכנסות שהושמטו, וכתוצאה מכך - היקף הפגיעה בקופה הציבורית.

11. **באשר לנסיבות ביצוע העבירות** נתתי דעתי לכך שהנאשם ביצע את העבירות במשך עשור, בשני עיסוקים: עיסוק במתן הלוואות וניכיון שיקים ועיסוק במתן שירותי מוניות, נתתי דעתי להיקף המרמה והתחבולה שהביא לכך שהנאשם לא דיווח על הכנסות בסך של 1.5 מיליון ₪ לכל הפחות. ויודגש, אין מדובר על הכנסה אחת שלא דווחה אלא על הכנסות שצבר על פני עשור.

נתתי דעתי לכך שהעבירות בוצעו מתוך כוונה לחמוק מתשלום מס.

12. **עיון בפסיקה הנוהגת** במקרים דומים, מעלה כי העונשים המוטלים על נאשמים כוללים בדרך כלל עונשי מאסר בפועל לצד קנסות גבוהים, אך קיימים גם מקרים, בהם בתי המשפט מסתפקים בענישה הכוללת מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, כל זאת לצד ענישה כספית משמעותית ועונשים נלווים. ראו למשל:

· רע"פ 5471/20 אורי לוי נ' מדינת ישראל (16.10.20): המבקש הורשע על פי הודאתו בשני כתבי אישום. בכתב האישום הראשון הורשע בביצוע 8 עבירות לפי סעיף (5)220, 7 עבירות לפי סעיף (1)220 ועבירה לפי סעיף (2) לפקודת מס הכנסה. סכום ההכנסה עליה לא דיווח עמד על כ- 2.4 מיליון ₪. בכתב האישום השני יוחסו למבקש עבירות של התפרצות למשרדי מס הכנסה וגניבת 22 ארגזים של חומר חקירה בעניינו במטרה לשבש הליכי משפט. בית משפט קמא קבע לעבירות המס מתחם הנע בין 6-8 חודשי מאסר לצד ענישה נלווית. הטיל על המבקש 9 חודשי מאסר בעבודות שירות, בהתאם להסדר שהוצג, לאור העובדה שהמבקש הסיר המחדל ובשל נסיבותיו האישיות, בנוסף הוטל קנס בסך 400,000 ₪ וענישה נלווית. ביחס לתיק ההתפרצות הטיל בית המשפט 7 חודשי מאסר והורה על ריצוי המאסרים בחופף, בדרך של עבודות שירות. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה, קבע כי עונש המאסר על תיק ההתפרצות יעמוד על 9 חודשים וירוצה מאחורי סורג ובריא ובמצטבר לעונש שהוטל על עבירות המס. בקשת רשות ערעור נדחתה תוך בית המשפט העליון ציין כי העונש שהוטל מקל עם המבקש.

· רע"פ 7773/16 **חננאל נ' מ"י** (26.10.16) המבקש הורשע על פי הודאתו בביצוע 5 עבירות של השמטת הכנסה מדוח, הכנה וקיום של פנקסי חשבוניות כוזבים, מרמה ערמה ותחבולה והשמדת או הסתרת מסמכים בעלי ערך לעניין השומה בניגוד לסעיפים (1)220, (4)220, (5)220 ו-(6)216 לפקודת מס הכנסה. המבקש במשך 5 שנות מס השמיט הכנסות בגובה של כמיליון ₪. המבקש לא הסיר את מחדליו. בית משפט קמא קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 8-24 חודשי מאסר וגזר על המבקש 10 חודשי מאסר בפועל, קנס בסך 50,000 ₪ וענישה נלווית. ערעורו בבית המשפט המחוזי נדחה. בקשת רשות ערעור נדחתה.

· רע"פ 4233/16 **מור נ' מדינת ישראל** (4.7.16): המבקש הורשע על פי הודאתו בביצוע 8 עבירות לפי

סעיפים 220(5) ו-224א לפקודת מס הכנסה, 6 עבירות לפי סעיפים 220(6) ו-224א לפקודה, ועבירה לפי סעיף 216(6) לפקודה. בנוסף הורשע בעבירה לפי סעיפים 29(ב) ו-420 לחוק העונשין. סכום ההכנסה שהושמטה על פי טענת המשיבה היה 7.5 מיליון ₪, בעוד המבקש הודה בסכום של כ-1,900,000 ₪. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם בעבירות אלו, נע בין 12 ל-24 חודשי מאסר וקנס הנע בין 40,000 ₪ ל-100,000 ₪. על המבקש הוטלו 12 חודשי מאסר בפועל, מאסרים על תנאי וקנס בסך 50,000 ₪. ערעורו של המבקש על חומרת העונש נדחה. בקשת רשות ערעור נדחתה.

רע"פ 3998/15 פלוני נ' מדינת ישראל (28.6.15): המבקש הורשע במסגרת הסדר טיעון, בביצוע 4 עבירות לפי סעיף 216(1), עבירה לפי סעיף 216(6), 4 עבירות לפי סעיף 220(1), 4 עבירות לפי סעיף 220(2), 4 עבירות לפי סעיף 220(4) ועבירה אחת לפי סעיף 220(5). סכום ההכנסה שהושמטה על 800,000 ש"ח בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם בעבירות אלו הינו נע בין 10 ל-24 חודשי מאסר בפועל וקנס הנע בין 50,000 ₪ ל-250,000 ₪. המבקש נדון ל-14 חודשי מאסר בפועל, מאסרים על תנאי וקנס בסך 50,000 ₪. ערעורו של המבקש על חומרת העונש נדחה. בקשת רשות ערעור נדחתה.

רע"פ 3711/13 הושיאר נ' מ"י (16.7.13). המבקש הורשע על פי הודאתו בביצוע 2 עבירות של השמטת הכנסה במזיד, 2 עבירות של מסירת אימרה או תרשומת כוזבת בדוח, ניהול פנקסי חשבונות כוזבים, ו-5 עבירות של שימוש במרמה ערמה ותחבולה, עבירות על סעיפים 220(1), 220(2), 220(4) ו-220(5) לפקודת מס הכנסה. סכום ההכנסות שהושמט עמד על 2.7 מיליון ₪. העבירות בוצעו על פני 5 שנות מס. בית משפט קמא גזר על המבקש 24 חודשי מאסר בפועל, קנס בסך 10,000 ₪ וענישה נלווית. בית המשפט המחוזי הקל בעונשו של המבקש לנוכח הסרה חלקית של המחדל, והעמיד את עונש המאסר על 18 חודשים. בקשת רשות ערעור נדחתה.

עפ"ג (באר שבע) 69305-03-22 אלרמילי נ' מדינת ישראל (21.9.22): המערער הורשע לאחר שמיעת ראיות, בביצוע עבירות בניגוד לסעיפים 220(5) ו-220(4) לפקודת מס הכנסה, ו-17 עבירות בניגוד לסעיף 17(ב)(5)+117(ב)(2) לחוק מס ערך מוסף. המערער כלל בספרי החשבונות של החברה 17 חשבוניות מס פיקטיביות בסכום כולל של 2,510,033 ₪ וסכום חוב המע"מ עמד על 381,637 ₪. המערער הסיר את מלוא המחדל. בית משפט קמא קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 7 ל-24 חודשי מאסר בפועל, קנס בין 5 ל-10 אחוז מסכום המחדל וענישה נלווית, ודן את המערער ל-9 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, קנס בסך 30,000 ₪ והתחייבות בסך 50,000 ₪. שני הצדדים ערערו, ערעור המערער על עצם הרשעתו ועל חומרת העונש נדחה, ערעור המשיבה על קולת העונש התקבל באופן חלקי, והמאסר הועמד על 10 חודשים לריצוי בפועל, יתר הרכיבים נותרו ללא שינוי.

ע"פ (ירושלים) 7937-09-21 דוויאת נ' מדינת ישראל (29.12.21): המערער הורשע בביצוע 9 עבירות לפי סעיף 220(1) לפקודת מס הכנסה, 9 עבירות לפי סעיף 220(4) לפקודה, 9 עבירות לפי סעיף 220(5) ו-9 עבירות לפי סעיף 216(6). הסכום שהושמט על 3.1 מיליון ₪. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 9-24 חודשים מאסר לצד ענישה נלווית וגזר על המערער 11 חודשי מאסר בפועל, מאסרים על תנאי וקנס בסך 40,000 ₪. ערעורו של המערער נדחה.

עפ"ג (באר שבע) 40617-03-20 אבו קוש נ' מדינת ישראל (19.5.20): המערער הורשע, במסגרת על פי הודאתו, בביצוע 6 עבירות לפי סעיף 216(4) לפקודת מס הכנסה, 6 עבירות לפי סעיף 220(4) ו-6 עבירות לפי סעיף 220(5) לפקודה. הסכום שהושמט היה בהיקף של 3,000,000 ₪, לכל הפחות. חוב המס עמד על כחצי מיליון. הצדדים הציגו הסדר לפיו המערער יסיר המחדל במלואו והמשיבה תגביל עצמה לעתור ל-12 חודשי

מאסר לצד ענישה נלווית. בית משפט קמא קבע כי מתחם העונש ההולם בעבירות אלו הינו בין 12 ל-24 חודשי מאסר בפועל, אך לאור ההסדר שהוצג דן את המערער ל-9 חודשי מאסר בפועל, מאסרים מותנים וקנס בסך מיליון ₪. הערעור נדחה.

עפ"ג (באר שבע) **JUN WANG** 54063-10-19 **מדינת ישראל** (18.12.19): המערער הורשע במסגרת הסדר טיעון בעבירות של שהייה בישראל שלא כחוק, גביה של תשלומים מעובד זר שלא על ידי לשכה פרטית, איסור פעולה ברכוש אסור ו-2 עבירות של העלמת מס מהכנסות בסך 600,000 ₪, לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה. בית משפט קמא קבע כי מתחם העונש ההולם בעבירות אלו נע בין 12 ל-24 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית וגזר על המערער ל-14 חודשי מאסר בפועל, מאסרים על תנאי וחילוט סך של 500,000 ₪ לאוצר המדינה. בית המשפט המחוזי שהעונש שהוטל על המערער מצוי בתוך מתחם העונש ההולם ואינו חורג מההסדר שהוצג, אך מצא להקל עם המערער הואיל והמערער הוא היחיד שיישא בעונש משמעותי בגין פרשה זו ולכן קיצר את תקופת המאסר למשך 12 חודשים.

ראו גם :

רע"פ 674/13 **יורי ליטווק נ' מדינת ישראל** (28.1.13); רע"פ 7790/13 **יצחק חיים נ' מדינת ישראל** (20.11.13); רע"פ 7135/10 **חן נ' מדינת ישראל** (3.11.10); רע"פ 3061/09 **עוזי משען נ' מדינת ישראל** (7.7.09); ע"פ (מחוזי מרכז) 11802-05-19 **סוסתאל ואח' נ' מדינת ישראל** (28.1.20); עפ"ג (מחוזי מרכז) 4266-10-19 **צרפתי נ' מדינת ישראל**, עפ"ג (באר שבע) 13791-02-19 **ואכד חנבוט נ' מדינת ישראל** (17.4.19); עפ"ג (ירושלים) 63036-10-18 **עסאם חרחש נ' מדינת ישראל** (14.4.19); ע"פ (מרכז) 45260-12-16 **חיים אגמון נ' מדינת ישראל**, (4.6.17); ע"פ (ירושלים) 45472-10-15 **כהן נ' מדינת ישראל** (2.2.16); עפ"ג (מרכז) 67050-12-14 **עמשה נ' מדינת ישראל** (19.5.15); ת"פ 48173-12-13 **מדינת ישראל נ' שאקר אלריאט** (3.12.15); ע"פ (ת"א) 43832-10-13 **נפתלי שאול נ' מדינת ישראל** (17.2.14); ע"פ (י-ם) 40038/07 **יובל מרדכי נ' מדינת ישראל** (25.10.07); ת"פ (פ"ת) 15282-10-15 **פרקליטות מחוז תל אביב מיסוי וכלכלה נ' צורי רובין** (13.6.17); ת"פ (רמלה) 33928-09-12 **מדינת ישראל נ' יהודה** (6.1.2014); תפ (רח') 42053-11-10 **פרקליטות מחוז תל אביב מיסוי וכלכלה נ' יהודה יחזקאל ברקן ואח'** (26.10.11).

13. באשר לגובה הקנס. עסקינן בעבירות אשר נעברו ממניע כלכלי וישנה חשיבות לענישה כלכלית מרתיעה. גובה הקנס מושפע מהיקף העבירות. עם זאת, ובהתאם להוראת סעיף 40 ח לחוק העונשין, בקביעת מתחם הקנס ההולם יש להתחשב גם במצבו הכלכלי של הנאשם.

14. באשר לשיהוי: כאמור, ב"כ הנאשם טענה כי השיהוי בהגשת כתב האישום יש בו כדי להשפיע על מתחם העונש ההולם, כמו גם על הענישה בתוך המתחם.

מסכימה אני עם ב"כ הנאשם כי שיהוי קיצוני בהגשת כתב האישום יכול לעיתים להוות שיקול בעל השפעה בקביעת המתחם [ראו למשל ת"פ (ת"א) 10037-07-11 **מדינת ישראל נ' מריו פטלביץ** (12.9.13)]; במקרים חריגים כאשר עסקינן בשיהוי חריג וקיצוני, יכול השיהוי אף להקים הגנה מן הצדק שתביא לביטול כתב אישום [ראו בעניין זה ע"פ 4855/02 **מדינת ישראל נ' דר' בורוביץ איתמר** (21.3.2005)], בדרך כלל כאשר קיים שיהוי משמעותי הוא

נלקח בחשבון בשלב גזירת העונש. [ראו למשל ע"פ 6922/08 פלוני נ' מדינת ישראל (1.2.10)].

15. עם זאת, בנסיבות שבפני לא מצאתי כי קיים שיהוי שיש בו כדי להשפיע על מתחם העונש ההולם.

אמנם כתב האישום בתיק זה הוגש בשנת 2019, בעוד העבירות בוצעו בין השנים 2004-2014, ועם זאת, כפי שצינה ב"כ המאשימה, לוקח זמן לגלות את העבירות. שכן העבירות נעשות בסתר, מתוך כוונה לחמוק מתשלום המס. את שאלת השיהוי יש לבחון רק מרגע שרשויות החוק גילו את ביצוע העבירות ולא דווקא ממועד ביצוען.

בעניינו של הנאשם, לא הוצגו בפני נתונים המלמדים מתי התגלו העבירות שביצע, כך שאין בידי לקבוע כי היה בעניינו של הנאשם שיהוי אשר יש בו כדי להצדיק השפעה על המתחם, כמו גם הקלה בעונש.

16. לאור כל האמור אני קובעת כי מתחם העונש ההולם לכלל העבירות שביצע הנאשם בנסיבות שבפני נע בין 7-18 חודשי מאסר בפועל, קנס הנע בין 30,000-150,000 ₪ וענישה נלווית.

שיקולים בגזירת עונשו של הנאשם

17. בעניינו של הנאשם אין הצדקה לחרוג לחומרה או לקולה ממתחם העונש ההולם, גם לא משיקולי שיקום.

18. בבואי לגזור את עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם לקחתי בחשבון את הנתונים שלהלן:

- זקפתי לזכותו של הנאשם את העובדה שבחר לקחת אחריות ולהודות במיוחס לו בהזדמנות ראשונה.
- זקפתי לזכותו של הנאשם את היותו נעדר הרשעות קודמות בתחום המס.
- זקפתי לחובתו של הנאשם את העובדה שלא פעל להסרת המחדל, ועד מועד גזר הדין לא דיווח על הכנסותיו ולא שילם את סכום המס אותו חייב בגין ההכנסות שהשמיט.
- נתתי דעתי לדברי הנאשם כי לא הסיר את המחדל ולא שילם את הקנס עקב מצבו הכלכלי ולאחר שעבר הליך פשיטת רגל, במסגרתו אף מכר את בית מגוריו וקיבל הפטר.

לא מצאתי כי הנימוק שאינו מרפא את הפגם בשל מצוקה כלכלית יש בו בכך כדי להצדיק הקלה בעונשו.

בית המשפט העליון התייחס לעניין זה בשורה ארוכה של פסקי דין. ראו למשל: רע"פ 977/13 **אודי** נ' **מדינת ישראל** (20.2.2013):

"... לא ניתן לראות בהעדר היכולת לגבות מהעברין את חוב המס, במישור האזרחי, משום הסרת המחדל על ידו או שיקול להקלה בעונשו (רע"פ 5557/09 שוסטרמן נ' מדינת ישראל (6.7.2009)). קבלת עמדתו של בא כוח המבקש, לפיה יש לראות בנסיבות האמורות כשיקול לקולא, עשויה לעודד נישומים אחרים לבצע עבירות מס, ולשמוט את הקרקע מתחת לעקרון ההרתעה, העומד בבסיס הגדרתן כעבירות פליליות. אף טענתו של המבקש, כי בסופו של יום, יזכו רשויות המס לקבל את כספי החוב בחזרה, אינה מובילה למסקנה, כי יש להקל בעונשו. המבקש מנע העברתם של כספים, אשר נועדו לקופת הציבורית, ובכך גיבש את חובו למשיבה. כעת מבקש הוא מבעלת חובו להמתין תקופה בלתי ידועה מראש, עד לפרעון החוב, ועוד לראות בכך טעם להקל בעונשו. איני סבור כי הדבר ראוי מבחינה מוסרית, וודאי שאין לעמדה זו כל עוגן משפטי... במרבית המקרים, עברייני המס הינם אנשים נורמטיביים, נעדרים עבר פלילי, אשר התדרדרו לביצוע העבירות בעטיו של מצב כלכלי קשה. אין די בנסיבה זו כדי להצדיק הקלה בעונשם."

ראו גם רע"פ 1688/14 **כץ** נ' **מדינת ישראל** (9.3.14).

לקחתי בחשבון את השפעת העונש על הנאשם ומשפחתו, את נסיבותיו האישיות כפי שפורטו על ידי הנאשם ובאת כוחו. את מצבו המשפחתי, הכלכלי והרפואי. הנאשם עבר תאונת דרכים קשה לפני כ-30 שנה בעטיה נאלץ לעבור שיקום ממושך ועדיין סובל מנכויות. מוכר כנכה 90% בביטוח לאומי, ואף אוחז רישיון רפואי לשימוש בקנביס לצורך הקלה על הכאבים מהם סובל.

לקחתי בחשבון את האמור בתסקיר שירות המבחן. על אף שהנאשם מתמיד ומשתף פעולה במסגרת ההליך הטיפולי ומגלה רצינות, הרי שבפועל הוא לא משתף באופן אקטיבי, וניתן להתרשם מהאמור בתסקיר כי התרומות של הנאשם מההליך הטיפולי היא מוגבלת. זאת ועוד, הנאשם עצמו אמר כי אינו חש צורך בהתערבות טיפולית בתחום ההימורים. כך שבנסיבות המפורטות איני מוצאת ליתן משקל רב לחשיבות שילובו של הנאשם בהליך הטיפולי ולתרומתו של ההליך הטיפולי להפחתת הסיכון.

לקחתי בחשבון את המלצתו של שירות המבחן אשר המליץ לאור נסיבותיו האישיות של הנאשם על ענישה בדמות מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות לצד צו מבחן. אין בידי לאמץ את המלצת שירות המבחן. כפי שפורט באריכות בפתח גזר הדין, בעבירות מסוג זה הכלל הוא מאסר מאחורי סורג ובריה, בוודאי כשעסקין בעבירות שנעשות במכוון לצורך התחמקות מתשלום מס, בעוד מאסר בעבודות שירות שמור למקרים החריגים המצדיקים זאת, כשבדרך כלל במקרים אלו מדובר גם במי שהסירו המחדל.

19. נסיבותיו האישיות של הנאשם, כמו גם מצבו הרפואי, אינם חריגים באופן שיש בהן להצדיק העדפת נסיבותיו האישיות על פני האינטרס הציבורי הכללי, בוודאי ובוודאי כאשר המחדלים כלל לא הוסרו.

עונשו של הנאשם

סיכומו של דבר, מצאתי לנכון ולמידתי להטיל על הנאשם את העונשים הבאים.

- א. מאסר בפועל למשך 9 חודשים.
- ב. מאסר בן 8 חודשים וזאת על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו לבל יעבור הנאשם את העבירות בהן הורשע.
- ג. קנס בסך של 40,000 ש"ח או 60 ימי מאסר תמורתו.
הקנס ישולם ב- 60 תשלומים חודשיים רצופים ושווים. תשלום ראשון לא יאוחר מיום 1.12.23.
- ד. הנאשם יתחייב בפני על סך של 50,000 ₪ וזאת לבל יעבור הנאשם את העבירות בהן הורשע תוך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר. במידה ולא יתחייב - יאסר למשך 20 יום.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בבאר שבע בתוך 45 ימים מהיום

ניתן היום, ב' טבת תשפ"ג, 26 דצמבר 2022, במעמד הצדדים.